

Врз основа на член 36 став 1 точка 3 и член 64 став 1 од Статутот на Општина Центар-Скопје („Службен гласник на Општина Центар-Скопје“ бр. 1/06; 12/15; 9/19; 14/19; 1/21 и 11/21), Градоначалникот на Општина Центар-Скопје донесе

РЕШЕНИЕ
за објавување на Програмата за култура на
Општина Центар-Скопје за 2026 година

Се објавува Програмата за култура на Општина Центар-Скопје за 2026 година,

што Советот на Општина Центар-Скопје ја донесе на третата седница, одржана на 24.12.2025 година.

Бр. 09-6365/27
24.12.2025 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК
на Општина Центар-Скопје
м-р Горан Герасимовски

Врз основа на член 22 став 1 точка 5 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 05/02 и „Службен весник на РСМ“ бр. 202/24) и член 15 став 1 точка 5 од Статутот на Општина Центар-Скопје („Службен гласник на Општина Центар-Скопје“ бр. 1/06; 12/15; 9/19; 14/19; 1/21 и 11/21), Советот на Општина Центар-Скопје на третата седница, одржана на 24.12.2025 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА КУЛТУРА НА ОПШТИНА ЦЕНТАР-СКОПЈЕ ЗА 2026 ГОДИНА

Со донесувањето на системските закони што се однесуваат на локалната самоуправа, а во контекст на процесот на децентрализација, општините добиваат и надлежност што се однесува на задоволувањето на културните права и потреби на граѓаните. Општинските културни активности и активностите на локалните културни установи и здруженија на граѓани во непосреден контакт со граѓаните многу попрецизно ќе ги откријат нивните културни потреби и формите за нивно задоволување, со што ќе го направат културниот живот во Општината побогат, поразновиден, подинамичен и поквалитетен. Програмата се подготвува и спроведува во согласност со принципите на еднакви можности и родова еднаквост, со цел обезбедување еднаков пристап, учество и корист од културните содржини за жените и мажите, девојчињата и момчињата, како и за различни возрасни и социјални групи на жители на Општина Центар-Скопје.

1. НАЧИН И МЕТОДОЛОГИЈА НА ПОДГОТОВКА НА ПРОГРАМАТА

Програмата за култура е подготвена во координација со претставниците од Советот на Општина Центар-Скопје, Одделението за култура, граѓаните и граѓанските организации, со што се овозможи граѓаните да бидат вклучени во процесот на одлучување и преку свои предлози и идеи за проекти и активности таа да претставува отсликување на потребите на граѓаните. Во процесот на подготовка на Програмата се земени предвид и родово чувствителни аспекти, со цел идентификување на различните културни потреби и интереси на жените и мажите, како основа за поинклузивно планирање на културните активности.

2. ЦЕЛНИ ГРУПИ И КРАЈНИ КОРИСНИЦИ

2.1 Општо-целни групи

Програмата на Одделението за култура ги таргетира граѓаните на Општина Центар-Скопје, жените и мажите, девојчињата и момчињата, вклучително и најмладите. Преку активностите и проектите предвидени во Програмата се опфаќаат и граѓанските организации што придонесуваат во развојот на инклузивниот процес за вклученост во процесот на одлучување. Оваа Програма предвидува и директна соработка со граѓанските организации што укажува на фактот дека тие ни се главна таргет-група.

2.2 Крајни корисници

- Сите генерации жители во Општината.

3. ЦЕЛ / ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМАТА

3.1 Основни цели/приоритети

Основни цели на Програмата на Општина Центар-Скопје од областа на културата:

- Приближување на културата до сите граѓани.

Преку оваа цел треба да им се овозможи на сите граѓани на Општина Центар-Скопје, жените и мажите рамноправно да учествуваат во културата и во културните случувања како творци и како корисници.

- Поттикнување на современото творештво, со посебен фокус на културните потреби на младите.

Земајќи ја предвид перспективата на културниот развој, особен фокус ќе биде ставен на обезбедувањето материјални претпоставки за творештвото и задоволувањето на културните потреби на младите. Ќе се поддржуваат и ќе се охрабруваат истражувањата и потребата од нови изразни средства, експериментите и користењето нови медиуми на естетска експресија, како и проектите и установите што се занимаваат со продукција и ширење на културните содржини и вредности за младата популација.

При реализација на Програмата ќе се води родова статистика со цел во иднина да допринесеме за подобро родово и одговорно буџетирање во оваа област. Индикатори со кои ќе се следи реализацијата на Програмата од родов аспект ќе биде бројот на корисници по пол кои се финансираат од оваа Програма.

3.2 Специфични цели/приоритети

- Подигнување на културата на повисоко ниво
- Промовирање на европските вредности
- Стимулирање на креативното творештво и изразување на младите
- Развивање на натпреварувачкиот дух кај младите од областа на културата
- Интерактивно искуство кај сите возрасни категории
- Анимација и зголемување на интересот за музичка уметност (популарна, класична, џез-музика, рок музика и народна музика)
- Поддршка на визуелната уметност
- Соработка со уметници-креативци од Општина Центар-Скопје
- Организирање дебати од областа на книжевноста
- Унапредување на соработката со национални институции од областа на културата
- Развивање и негување на културни афинитети кај пензионерите
- Поттикнување еднакво учество на мажите и жените, момчињата и девојчињата во културните манифестации и активности

3.3 Одговорни сектори и одделенија

- Сектор за јавни дејности
- Одделение за култура

3.4 Поврзаност со други области и сектори

- Одделение за образование, спорт и млади
- Одделение за детска и социјална заштита
- Сектор за поддршка на градоначалникот
- Град Скопје

4. ПРОЕКТИ И АКТИВНОСТИ НА ПРОГРАМАТА

Проекти во Програмата за култура за 2026 година

4.1 Прослава на животот на Горан Стефановски

По повод роденденот на Горан Стефановски водечки македонски драматург, сценарист, есеист, предавач и јавен интелектуалец, Општина Центар секоја година на 27 април организира пригоден настан за да го прослави животот на еден од најпознатите дебармаалци.

Време на реализација: април 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 300.000,00 денари преку Јавен повик

4.2 Ден на Општината - 3 Ноември

Општина Центар важи за една од најтранспарентните општини во државата. Во рамките на одбележувањето на денот ќе се организираат соодветни културни активности во самиот двор на Општината, а нејзините врати ќе бидат отворени за сите граѓани.

Време на реализација: ноември 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 140.000,00 денари

4.3 Најдоброто од Центар

Овој проект е наменет за претставување на младите таленти од Општина Центар што се ученици во основните општински училишта, а кои наедно се добитници на стипендија за култура. Настанот предвидува доделување решенијата за стипендии на талентираниите ученици, како и нивен музичко-сценски перформанс.

Време на реализација: ноември 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 60.000,00 денари (озвучување)

4.4 Светски ден на поезијата

За Денот на поезијата - 21 март ќе реализираме проект посветен на пишаниот збор и ќе го посветиме на најпознатите творби од македонските писатели преточени во музика. Во рамките на проектот ќе се изработат музички аранжмани на безвременските дела од македонското литературно творештво, а целиот спој на музика и поезија ќе биде презентираан во просториите на КСП Центар-Јадро.

Време на реализација: март 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 400.000,00 денари преку Јавен повик

4.5 Светски ден на уметноста – Центарски улици 4

Уличната перформативна уметност често и силно е присутна на улиците во поголемите светски и културни центри со многубројни музички, акробатски, танцовачки и друг вид изведувачи. По повод Светскиот ден на уметноста оваа година ќе бидат ангажирани улични артисти што преку својот перформанс ќе раскажат уште една центарска приказна.

Време на реализација: април 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 1.000.000,00 денари преку Јавен повик

4.6 Центарска симфонија

Под отворено небо, на платото кај Градски сид, предвидено е да се одржи концерт на филмска музика во изведба на професионални музичари (филхармониски оркестар). Целта на овој проект е културно воздигнување

на целата популација и доближување на класичната музика кај помладата генерација.

Време на реализација: јуни 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 2.000.000,00 денари преку Јавен повик

4.7 Обезбедување простор и покривање на режиските трошоци за општинските читалници

Во согласност со Правилникот за обезбедување простор и покривање на режиски трошоци за општинските читалници и Програмата за култура на Општина Центар-Скопје за 2026 година, Општината обезбедува простор за своите читалници „Славко Јаневски“ и „Ацо Шопов“ и ги покрива трошоците за комуналии и кирија. Намената на читалниците, покрај едукативната дејност со големиот фонд книги со кои располагаат, е да се користат и како место за средби и дружења. Исто така, предвидено е плански да се организираат и одредени активности според потребите на секторите во Општината.

Време на реализација: во текот на целата година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 200.000,00 денари

4.8 Мурали и графити

Со цел да се збогати визуелниот изглед на објектите во Општината, планирано е на соодветни локации да се изработат мурали и графити. Тие ќе им бидат наменети на познати и еминентни личности од сите сфери на животот што оставиле трага во својата професија или пак ќе бидат посветени на значајни настани од областа на културата. Во рамките на проектот ќе се спроведат теренски активности за утврдување на потенцијални локации за негова реализација, а преку Јавен повик, ќе се избере идејно решение за изгледот на новиот мини мурал/графит.

Време на реализација: втора половина од 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 1.000.000,00 денари преку Јавен повик

4.9 Нож и виљушка на европска чинија

По повод одбележувањето на 15 мај - Меѓународниот ден на семејството, Општина Центар преку Јавен повик во соработка со соодветни институции, здруженија и правни субјекти ќе го организира настанот „Нож и виљушка на европска чинија“ со цел во него да се вклучат и претставници на земјите од соседството и од Европската Унија, од конзуларните претставништва и амбасадите. Во овој проект е планирано да бидат претставени карактеристични производи од прехранбената дејност преку традиционалната македонска и европска храна. Ова ќе претставува можност за сестрано претставување на различните култури, а

гастрономските креативности ќе придонесат за запознавање со поинаков начин и стил на живеење. Настанот ќе биде збогатен со сценско-музички точки на културно-уметнички друштва и млади музичари. Исто така, во рамките на проектот ќе бидат организирани и креативни работилници за децата во кои ќе бидат вклучени и највозрасните жители на Општината како едукатори.

Време на реализација: мај 2026 година

Реализатор: Одделение за култура во соработка со здруженија и правни субјекти од областа на културата

Вкупно средства: 500.000 денари преку Јавен повик

4.10 Нешто што ќе остане

„Нешто што ќе остане“ е проект што ќе биде традиционален и негова цел е афирмирање на македонската музика и поддршка на македонските изведувачи. Во светот што се менува, музичката нота на македонското поднебје го отсликува битот на битисувањето. Општина Центар настојува да даде свој придонес во афирмирањето на македонската музика преку организирање музички хепенинг на кој ќе се претстават наши уметници и жителите на градот ќе добијат забава и доживување. Ова е нешто што ќе остане од тие пред нас, нешто што ќе остане за нас и нешто што ќе остане за оние што доаѓаат по нас.

Време на реализација: септември 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 3.000.000 денари преку Јавен повик

4.11 Вечер под ѕвездите

Општина Центар ќе организира предновогодишно дружење за сите возрасни категории. Во проектот е предвидено да се организираат настани со кои ќе се обележи завршувањето на годината со надеж дека следната ќе биде поблагодатна за сите. Барем една вечер Општина Центар ќе им овозможи на граѓаните сите грижи да ги остават зад себе.

Време на реализација: декември 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 1.500.000 денари преку Јавен повик

4.12 Детски фестивал „Детелинка“

Љубовта кон музиката и нејзините интерпретации се вештини кои можат да се поттикнат, поддржат и развиваат, особено во раниот период на детскиот живот. Креативноста на кадарот на предучилишните установи може да биде непресушен извор на идеи и креации, но само доколку соодветно се поттикне, мотивира и промовира. Почнувајќи од оваа година, Општина Центар во соработка со градинките на нашата територија ќе реализира детски фестивал на кој ќе бидат изведени детски песни композирани од стручните служби на овие установи. Идејата на првиот центарски детски предучилишен музички фестивал „Детелинка“ е да се промовира

креативноста и творештво на воспитниот и стручен кадар, преку јавна промоција на автентични песнички содадени од страна на вработените во Установата, и тоа преку музичко-сценскиот настап на децата. Овој фестивал ќе понуди и можност за откривање на нови афинитети и таленти и тоа преку орагнизирање на настан кој во иднина би ги поврзал и вмрежил градинките и институциите кои делуваат во развој на креативноста и музиката.

Време на реализација: прва половина од 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 700.000,00 денари преку Јавен повик

4.13 Звукот на иднината (We Will Rock You)

Станува збор за проект наменет на младите македонски музички таленти кои се едуцираат и бараат можност да ѝ се претстават на публиката во Центар, но и пошироко. Во времетраење од 2 часа ќе бидат изведени 25 композиции – кавер изведби на легендарни рок бендови и артисти. Проектот има за цел да ја популаризира рок музиката во урбаната средина, како и да даде поддршка на младите и неафирмирани музичари.

Време на реализација: мај 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 1.400.000,00 денари преку Јавен повик

4.14 7/8 Центарски Такт

Значењето на културното наследство и традиција не е само врска со нашето минато, туку е чувар на идентитетот на еден народ. Во светлината на современите предизвици и промени, ова културно наследство, конкретно македонскиот фолклор е нешто што го одбележува и го дефинира народот и културата на Македонија, чувајќи ги живи и витални низ времето. Општина Центар ќе организира настан посветен на македонската народна песна и фолклорна традиција. Имено, предвидено е да биде поставена изложба на македонски народни носии, да се одржи дефиле на културно-уметничките друштва што функционираат на територијата на Општина Центар, а вечерта да биде заокружена со ретроспектива на најпознатите фестивалски песни од народен карактер.

Време на реализација: јули 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 1.000.000,00 денари преку Јавен повик

4.15 Негување на старите традиции за Бадник, Маџир Маало и други маала

Секоја година, почнувајќи од 1993 година, успешно опстанува скопската традиција за заедничка прослава на Бадник. Исто така, жителите на Маџир Маало и вљубениците во традицијата живеат за познатите Маџирмаалски средби. Овие два настана ја прават Општина Центар-Скопје место познато

по негувањето на добрососедството, пријателството и традицијата. Општина Центар финансиски ќе поддржи и други маалски средби од ваков вид.

Време на реализација: прва половина од 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 200.000,00 денари (директно финансирање)

4.16 Доделување стипендии на талентирани ученици од областа на културното творештво

За учениците од основните училишта во Општината што постигнале врвни резултати на општински, регионални, државни и меѓународни натпревари предвидуваме стипендии според претходно утврдени критериуми и услови. Овие стипендии имаат цел да го стимулираат талентот за културно творештво кај младите.

Време на реализација: тековната учебна година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 1.000.000,00 денари

4.17 Европска престолнина на културата - Скопје 2028

Во рамките на потпишаниот Меморандум за соработка со Град Скопје, Општина Центар, во согласност со своите надлежности за времетраењето на проектот „Европска престолнина на културата - Скопје 2028“, ќе организира културни настани и манифестации што ќе бидат составен дел од овој проект. Во зависност од програмските активности, на сите печатени материјали и електронски објави, на видно поле ќе се постават логото на ЕПК, логото на Град Скопје и логото на Општина Центар-Скопје.

Време на реализација: во текот на целата 2026 година

Реализатор: Одделение за култура; Град Скопје

Вкупно средства: за реализација на овој проект не се предвидени финансиски средства

4.18 Тематски организирани прошетки со граѓаните за поблиско запознавање со културните обележја на Општина Центар

Проектот има за цел запознавање со уметничките, архитектонските, историските и други вредности на културното опкружување во кое секојдневно се движат и живеат граѓаните на Центар и Скопје. Ќе бидат опфатени византиската архитектура, брутализмот, спомениците посветени на жените во македонската историја, модерната и современата уметност и други помалку видливи и познати обележја и факти за Скопје. Реализацијата ќе се одвива во зависност од интересот во три пролетни месеци (април, мај и јуни) и три есенски месеци (септември, октомври и ноември) со ангажирање на стручен водич, историчар на уметноста и кустос во областа на едукацијата. Во Буџетот што дополнително ќе се издвои,

предвидени се хонорари за секоја поединечна прошетка на стручниот водич и печатење на пропагандни брошури.

Време на реализација: три пролетни месеци (април, мај и јуни) и три есенски месеци (септември, октомври и ноември)

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 300.000,00 денари преку Јавен повик

4.19 Едукативна поддршка за основното образование и градинките „Од букви до соништа“

Проектот има за цел да обезбеди комплети лектури, дидактички и едукативни материјали за децата од основното образование и градинките во Општина Центар. Со оваа иницијатива се поттикнува љубовта кон читањето, се поддржува креативното учење и се создава богата средина за развој на детската имагинација и критичко размислување. Проектот е насочен кон градење традиција на поддршка на младите генерации, обезбедувајќи им алатки за знаење, радост и инспирација уште од најрана возраст. Покрај збогатување на фондот на училишните библиотеки, обезбедувањето на овие материјали ќе овозможи: подобрување на пристапот до квалитетна литература и лектури, поттикнување на креативноста преку дидактички игри и активности, развивање на основни когнитивни и социјални вештини кај децата и јакнење на образовниот процес и создавање трајни навики за учење и читање.

Време на реализација: тековната учебна година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 600.000,00 денари (јавна набавка)

5. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОДДРШКА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНИ НАСТАНИ И ПРОЕКТИ ОД ЗНАЧЕЊЕ ЗА ОПШТИНАТА

5.1 Поддршка на културни настани и проекти

Општината планира да им излезе во пресрет на граѓански здруженија и физички лица од областа на културата и уметноста преку обезбедување простор за театарски претстави за деца и за возрасни, концерти и други форми на изразување.

5.2 Соработка со уметници и организирање работилници

Реализација на соработка со различни уметници и здруженија, со цел негување на фолклорот, занаетчиството и слични културни вредности.

6. ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА НАСТАНИ И НА ЛИЧНОСТИ

Во рамки на Програмата за култура на Општина Центар-Скопје за 2026 година, а со цел Општината да даде свој придонес во афирмирањето на македонската култура и историја, се објавува Јавен повик за реализација на проектот „Одбележување на настани и личности“. Во рамките на овој проект, предвидено е да се организира настан за одбележување на истакнати личности од Општина Центар кои твореле и делувале во сите сфери на животот и кои оставиле трага во својата професија, како и одбележување на јубилејни годишнини од значајни настани од македонската култура и историја.

Време на реализација: во текот на целата 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 100.000,00 денари преку Јавен повик

7. ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ НА ГОДИШНАТА ПРОГРАМА

- Промоција на културната сцена на територијата на Општина Центар
- Стимулирање млади уметници
- Поддршка на граѓански организации што работат во областа на културата
- Развивање на креативните и на творечките вештини кај учениците од основните општински училишта и кај децата од градинките во Општина Центар
- Промовирање на алтернативната сцена
- Промоција на историските знаменитости во Општина Центар
- Поттикнување дебати од областа на културата
- Промоција на скверови и културни установи во Општина Центар во насока на институционална поддршка на уметниците
- Поттикнување на млади писатели, театарски и филмски уметници, музичари
- Стимулирање на интерактивно искуство преку разни манифестации

При планирањето и реализацијата на сите проекти ќе се води сметка за родово балансирано учество на автори, изведувачи и корисници, како и за промоција на културни содржини што придонесуваат за еднаквост и инклузивност.

8. ФИНАНСИРАЊЕ

8.1 НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на активностите утврдени со оваа Програма е предвидено со Буџетот на Општина Центар-Скопје за 2026 година.

Определени финансиски средства може да бидат обезбедени од спонзорства и од донации.

За одредени активности што не се содржани во Програмата, а за кои Советот на Општина Центар-Скопје, на предлог на Градоначалникот, ќе процени дека по својата актуелност и квалитет предизвикуваат поширок јавен интерес, ќе бидат предвидени дополнителни финансиски средства од Буџетот на Општина Центар-Скопје. Прегледот на финансиски средства за реализација на Програмата е составен дел на оваа Програма.

Распределбата на средствата ќе се врши во согласност со принципите на правичност, недискриминација и родова еднаквост, со цел постигнување родово одговорно буџетирање во областа на културата.

8.2 ДРУГИ ФОРМИ НА ПОДДРШКА - Конкурс за поддршка на проекти од сите области на културата

Во согласност со добрата практика на Општина Центар-Скопје ќе се распише Конкурс за финансиска поддршка на граѓанските здруженија, правните субјекти и физичките лица што извршуваат дејности од сите области на културата. Средствата што се обезбедени од Буџетот на Општина Центар-Скопје за 2026 година имаат цел да го помогнат функционирањето на здруженијата со седиште на територијата на Општината, а наедно да го поттикнат и културниот напредок на младите и неафирмирани уметници. По завршувањето на проектите, секој реализатор е должен до Одделението за култура да достави Извештај за реализација на одобрените средства.

Време на реализација: прва половина од 2026 година

Реализатор: Одделение за култура

Вкупно средства: 7.000.000,00 денари

8.3 ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА МЕШОВИТА УСТАНОВА ОД ОБЛАСТА НА КУЛТУРАТА „КУЛТУРНО СОЦИЈАЛЕН ПРОСТОР ЦЕНТАР-ЈАДРО“

Оваа установа е основана од Општина Центар-Скопје со Одлука за основање на мешовита установа од областа на културата („Службен гласник на Општина Центар-Скопје“ бр. 15/16) и претставува единствен пример на цивилно-јавно партнерство од оваа област во Република Северна Македонија. Со предвидените средства Општина Центар ќе ги покрие режиските трошоци на КСП ЦЕНТАР-ЈАДРО, а во соработка со корисниците

на оваа установа ќе реализира содржини од различни дисциплини и интердисциплинарни области наменети за пошироката заедница.

Време на реализација: во текот на целата 2026 година

Реализатор: Одделение за култура; КСП ЦЕНТАР-ЈАДРО

Вкупно средства: 3.000.000,00 денари

		КУЛТУРА	Планирани средства 25.400.000,00
			Разни трансфери
		Други трансфери -Културни настани и манифестации:	
	425920	Печатарски услуги	200.000,00
	426990	Оперативни расходи	3.100.000,00
	425110	Изнајмување на простор за читалници	200.000,00
	464990	-Негување на стари традиции за Бадник и Маџир маало -Фин.поддршка на установа Центар-Јадро - Програмски активности -Конкурс за поддршка на проекти од сите области на културата	200.000,00 3.000.000,00 10.700.000,00 7.000.000,00
	464120	Стипендии за поддршка на млади таленти	1.000.000,00

9. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

При реализација на Програмата ќе се води родова статистика со цел во иднина да допринесеме за подобро родово одговорно буџетирање во оваа област. Индикатори со кои ќе се следи реализацијата на програмата од родов аспект ќе биде бројот на корисници по пол кои се финансираат од оваа програма.

Оваа Програма влегува во сила на денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Центар-Скопје“.

Бр. 08-6365/26
24.12.2025 година
Скопје

Совет на Општина Центар-Скопје
Претседавач
Билјана Филиповска Тодорчевска

